Ἐπιμέλεια ΘΑΝΑΣΗ ΓΚΟΒΑ

ΑΧΑΪΚΑ καὶ ΑΜΑ

ΟΙ ΑΝΤΩΝΗΔΕΣ ΧΘΕΣ, ΟΙ ΘΑΝΑΣΗΔΕΣ ΣΗΜΕΡΑ. — Καὶ φυσικὰ οἱ Νίες καὶ οἱ Σίες. — Τὰ καθιερωμένα «χρόνια πολλά». — Ἄλλα ἐγκάρδια, ἄλλα συμβατικά. — Δὲν ἔχει σημασία. — Ὅ,τι προσφέρει κανεὶς αὐτὸ καὶ εἰσπράττει. — Εὐχὲς λοιπόν... — Καὶ κάποια ἔξτρα ἔξοδα. — Ὅσο καὶ ἂν τὸ γιορτάσι εἶναι περιωρισμένο ἢ ἀνεπίσημο.—Τί νὰ κάνουμε; —Ἐδῶ, φίλτατοι Ἀντώνηδες καὶ «συνονόματοι Θανασάκηδες» ἀντιμετωπίσαμε τὴν μεγάλη λαίλαπα τοῦ εἰκοσαημέρου. — Καὶ θὰ δειλιάσουμε τώρα; — Καὶ μάλιστα χάριν τῶν δικῶν μας Ἀγίων; ⁂ ΚΑΠΟΙΟ ΕΛΛΑΦΡΟ ΜΠΕΡΔΕΜΑ ΕΜΦΑΝΙΖΕΙ μετεωρολογικῶς ὁ Ἰανουάριος. — Ἀντὶ τῶν ἀλκυονίδων ἡμερῶν ποὺ εἶναι ἡ ἀποκλειστικότης τοῦ μηνὸς αὐτοῦ ἔχουμε τέτοια συμπεριφορὰ καιροῦ ποὺ θυμίζει ...φουσκοδεντριές. — Ὄχι βέβαια ὅτι ἀπέχουμε καὶ πολὺ ἀπ' αὐτές. — Ἀλλὰ κάθε πρᾶγμα στὴν ὥρα του. — Κι ἐκεῖνο ποὺ χρειαζόμαστε τώρα εἶναι μερικὲς ἀσκίαστες λιακάδες μέχρι τὸ σούρουπο. — Καὶ ὄχι μέχρι τὸ μεσημέρι κατὰ τὴν κακὴ συνήθεια τοῦ ἐφετεινοῦ Γενάρη. — Βεβαίως ὑπάρχουν καὶ χειρότερα. — Ἀλλὰ ἡ γενικώτερη... ἰδιοσυγκρασία τούτου τοῦ χειμῶνα μᾶλλον τὰ ἀποκλείει. —Ἄλλωστε δὲν πρέπει νὰ μείνῃ καὶ ὁ Φλεβάρης χωρὶς τὴν παραδοσιακή του κακὴ συμπεριφορά. — Ὡς ἐκ τούτου τὸ δίκιο εἶναι νὰ ἐμφανισθοῦν πάραυτα οἱ ἀλκυονίδες ἡμέρες. — Γένοιτο...

ΠΡΩΪΝΟ ΧΑΜΟΓΕΛΟ

Τὰ μοτοποδήλατα

ΘΑ ΕΠΙΤΡΕΨΟΥΝ νομίζω οἱ ἀναγνῶστες στὴ Στήλη αὐτὴ νὰ φιλοξενήσῃ μιὰ περίληψη τῶν ὅσων κατεχωρίσθησαν στὸ τελευταῖο τεύχος τοῦ «Μότορ σάουν» ὑπὸ ὑπεράσπισιν τῆς μοτοσυκλέττας καὶ τοῦ δικύκλου γενικώτερα ὀχημάτων τὰ ὁποῖα ὡς γνωστὸν ἔχουν καταξυκοφαντηθῆ καὶ προκαλοῦν τὴν μῆνιν σὰν ἐξιλαστήρια θύματα γιὰ τὰ κακά μας κυκλοφοριακὰ χάλια. Ὑπάρχει ἀσφαλῶς μιὰ φοβερὴ προκατάληψη λόγω τῆς ἀιεπίφτπης γενικεύσεως μερικῶν περιπτώσεων κακῶν μοτοποδηλατιστῶν. Τὴν ὁποίαν ὑιοθετοῦν καὶ ὅσοι ἔχοντας τὰ σχετικὰ στὸ χεῖα στὰ χέριυ τους ἔπρεπε νὰ ὁδηγοῦνται πρὸς ἀντίθετα συμπεράσματα.

«Ἡ μοτοσυκλέττα στὴν Ἑλλάδα (γράφει ὁ κ. Στόρος Πυθαγόρας) δὲν ἔχει προωθηθῆ σὲ σχέση με τὸ ἐξωτερικό. Ἀντίθετα τῆς ἀσκεῖται ἕνας ἄγριος καὶ ἀδιαιολόγητος διωγμός. Γιατὶ ἔχει ἐπικρατήσῃ ἡ ἐσφαλμένη ἐντύπωση ὅτι στὰ δίκυκλα κοβαλᾶιε τεντυμπούδες. Κι' αὐτὸ εἶναι λάθος. Ἡ μοτοσυκλέττα καὶ τὸ δίκυκλο γενικώτερα εἶναι μέσον μετακίνησης καὶ φυσικὰ εἶναι καὶ σπόρ. Δὲν εἶναι οἱ μοτοσυκλετιστὲς ἀλήτες! Ὑπάρχει μόνον ἕνα 5—8% ποὺ κυκλοφορεῖ εἴτε χωρὶς πινακίδες εἴτε χωρὶς σιλανσιέ. Ὅμως τί φταίει νὰ οἱ ὑπόλοιποι; Τί φταίει τὸ 95%. Φαίνεται ὅτι ὑπάρχει σχέδιο ἐξόντωσης τοῦ δικύκλου ἐνῶ στὸ ἐξωτερικὸ θεωρεῖται εἶδος πρώτης ἀνάγκης γιὰ τὰ χαμηλὰ εἰσοδηματικὰ στρώματα. Ἐκεῖ προστατεύεται καὶ προωθεῖται. Ἐδῶ πολεμεῖται ἄγρια.

Οἱ ἀρχὲς ἀντιμετωπίζουν τοὺς δικυκλιστὲς σὰν νὰ ἔχουν ἔλθῃ ἀπὸ ἄλλον πλανήτη. Τὸ κυνηγητὸ εἶναι ἄγριο, ἀδιαιολόγητο καὶ ἄδικο. Κυνηγάει ἡ Ἀστυνομία τοὺς μοτοσυκλετιστές, παρ' ὅ,τι ὑπάρχει πάρα πολλοὶ ποὺ ὁδηγοῦν καὶ αὐτοκίνητα χωρὶς ἐξετάσεις. Φαίνεται ὅτι ὁ κάθε γιὸς τοῦ μπαμπᾶ του ποὺ παίρνει ἕνα αὐτοκίνητο καὶ ὁδηγάει τοὺς δρόμους, κάνοντας σαματᾶ, εἶναι πιὸ κύριος ἀπὸ ἕνα διοπαλαιστὴ ποὺ πηγαίνει στὴ δουλειά του μὲ τὸ μοτοποδήλατο. Καὶ τὸ πιὸ ἀπαράδεκτο εἶναι τὸ ὡράριο κυκλοφορίας. Αὐτὴ ἡ νοοτροπία εἶναι παράλογη καὶ ἀπαράδεκτη. Πρέπει ἡ Πολιτεία νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ θέμα τῶν δικύκλων μὲ προοδευτικὸ πνεῦμα. Γιατὶ ἀφορᾶ σὲ ἑξακόσιες χιλιάδες ἀνθρώπους.

Σύμφωνα μὲ στοιχεῖα ποὺ παραθέτει τὸ περιοδικὸ τὰ μοτοποδήλατα ποὺ κυκλοφοροῦν στὴ χώρα μας ἀνέρχονται σὲ 800.000 ἀπὸ τὰ ὁποῖα 650.000 δίκυκλα καὶ 150.000 τρίκυκλα κλπ. Τὸ μοτοποδήλατον ἐκτελεῖ σημαντικὸν μεταφορικὸν ἔργον καταναλίσκει ἐλάχιστα καύσιμα καὶ εἶναι φθηνὸ μεταφορικὸ μέσον, ἰδιαίτερα ἀξιο πρόσεκτο κατὰ τὴ σημερινὴ κρίση τῶν καυσίμων. Ἡ ΕΟΚ κατόπιν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν στὴν Εὐρώπη καὶ τὴν Ἀμερικὴ κατέληξε στὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ μοτοποδήλατον εἶναι τὸ οἰκονομικώτερον μεταφορικὸν μέσον ποὺ χρήζει ἰδιαιτέρας προστασίας.

Τὸ μοτοποδήλατο κανονικῶς ὁδηγούμενο, δημιουργεῖ μικρὰ προβλήματα στὴν κυκλοφορία καταλαμβάνει μικρὸν χῶρο κατὰ τὸ παρκάρισμα καὶ μεταφέρει ἀνέτως καὶ ταχέως στοὺς τόπους ἐργασίας.

Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ γνώμη τοῦ ὑπουργεῖου Δημοσίας Τάξεως ὅπως διατυπώνεται σὲ σχετικὸ φυλλάδιο: «Τὸ μοτοποδήλατον εἶναι μιὰ κατάκτηση τῆς τεχνικῆς, ἕνα τελύτιμον ἐργαλεῖον ταχείας μεταφορᾶς κάθε ἐργαζομένου εἰς τὰς πόλεις καὶ εἰς τὰ χωρία, ἕνα μέσον ποὺ παρέχει μυρίας ὅσας ἐξυπηρετήσεις, ἀφοῦ δι' αὐτοῦ ἱκανοποιοῦνται ὅλαι αἱ ἀνάγκαι ἀτομικαὶ καὶ οἰκογενειακαί.

Ὑπάρχουν βέβαια αἰτιάσεις κατὰ τοῦ μοτοποδηλάτου, γιὰ τὸ θέμα τῶν θορύβων, τῆς συμμετοχῆς του στὰ τροχαῖα ἀτυχήματα καὶ τὴν παρενόχλησιν τῆς κυκλοφορίας. Ἀλλὰ ὁ ἐνοχλητικὸς θόρυβος δὲν ὀφείλεται στὰ δίκυκλα. Ἀλλὰ στοὺς ἐλάχιστους ποὺ ἀφαιροῦν τὸν σιγαστῆρα. Ἐναντίον τῶν κακῶν αὐτῶν ὁδηγῶν πρέπει νὰ στραφῆ μετὰ αὐστηρότητος ὁ νόμος καὶ ὁ χι νὰ λαμβάνονται γενικὰ ἐξοντωτικὰ μέτρα ἐναντίον τῆς τάξεως τῶν πτωχῶν κατόχων μοτοποδηλάτων. Ἐξ ἄλλου ἔχει ἀποδειχθῆ ἀπὸ τὶς ἐτήσιες στατιστικὲς ὅτι τὰ μοτοποδήλατα ἀνάλογα μὲ τὸν ἀριθμό τους εἶναι τὰ λιγώτερα ὑπεύθυνα ἐν σχέσει πρὸς τὰ ὑπόλοιπα τροχοφόρα γιὰ τὴν πρόκληση τῶν ἀτυχημάτων. Καὶ ἐπὶ πλέον οἱ ὁδηγοί τους εἶναι κατὰ κανόνα τὰ θύματα τῶν ὁδηγῶν τῶν μεγαλυτέρων ὀχημάτων. Ἀλλὰ θὰ συνεχίσουμε.

ΠΑΝ

Ὁ τζῖρος

Η ΣΤΡΟΦΗ τοῦ καταναλωτικοῦ κοινοῦ, στὰ μέσου ἐπιπέδου τιμῶν προϊόντα, ἦταν τὸ κύριο χαρακτηριστικὸ τῆς ἐφετεινῆς ἑορταστικῆς περιόδου.

Τὰ καταστήματα μὲ ἀκριβὰ εἴδη παρουσίασαν κάποια πτώση, ἐνῶ ἡ κίνηση τῶν ὑπολοίπων καταστημάτων παρέμεινε στὰ περισσὰ ἐπίπεδα.

Ἀπὸ πλευρᾶς τζίρου παρατηρήθηκε μιὰ αὔξηση τῆς τάξεως τοῦ 10—15% ἔναντι τῆς ἀντιστοίχου περισσῆς περιόδου.

Τὸ σπήλαιο Καστριῶν

ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ οἱ ἐνέργειες τῆς ἐπιτροπῆς ἀξιοποιήσεως τοῦ Σπηλαίου Λιμνῶν Καστριῶν Καλαβρύτων πρὸς τοὺς ἀρμοδίους γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τοῦ περιφήμου αὐτοῦ σπηλαίου καὶ τὴν ἔνταξή του στὸ πρόγραμμα τοῦ ΕΟΤ γιὰ τὸ 1977.

Παράλληλοι κινοῦνται ἐνέργειες στὸ ὑπουργεῖο Δημοσίων Ἔργων γιὰ τὴν διάνοιξη τῆς ὁδοῦ Καλαβρύτων καὶ τὴν ἀσφαλτόστρωσή της.

Ρετρό μέ... σαμπρέλλα

ΑΝ ΚΑΙ ἡ χρήση τῶν ἀεροθαλάμων (σαμπρελλῶν) στὰ ἐλαστικὰ αὐτοκινήτων θεωρεῖται «ξεπερασμένη» τὰ φορτηγὰ τὰ τρακτὲρ καὶ τὰ βαρειὰ μηχανήματα χρησιμοποιοῦν ἀκόμη ἐλαστικὰ μὲ σαμπρέλλες

Τὸ 1976 ἐπωλήθησαν στὸν Καναδᾶ 3,5 ἑκατομμύρια ἀεροθάλαμοι, οἱ μισοὶ γιὰ φορτηγά, ἐνῶ μόνο 5% τῶν ἐλαστικῶν αὐτοκινήτων ποὺ ἐπωλήθησαν τὸν ἴδιο χρόνο ἦσαν μὲ ἀεροθάλαμο.

ΝΕΟΙ ΔΙΣΚΟΙ

«Ἐργατικὴ συμφωνία» τοῦ Δήμου Μούτση

Ἡ «Ἐργατικὴ Συμφωνία» τοῦ Δήμου Μούτση, ποὺ μόλις κυκλοφόρησε σὲ δίσκους, δὲν εἶναι ἁπλᾶ ἕνας καινούργιος κύκλος τραγουδιῶν, ἑνὸς συνθέτη ποὺ μέχρι σήμερα ἔχει δώσει πολλὲς ἐπιτυχίες στὸ χῶρο τῆς λαϊκῆς μας μουσικῆς... Εἶναι κάτι ἐντελῶς προτοποριακό. Κάτι ποὺ θεμελιώνει μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ βασικὲς γιὰ τὸν συνθέτη ἐπιδιώξεις: Τὴν μοντέρνα λαϊκὴ ὄπερα.

Τὰ τραγούδια τῆς «Ἐργατικῆς Συμφωνίας», βασισμένα σὲ κείμενα Γιώργου Σκούρτη, περιλαμβάνουν ἀνάμεσα στ' ἄλλα, μερικὰ ἀπὸ τὰ μουσικὰ θέματα τοῦ θεατρικοῦ ἔργου «Ἀπεργία» ποὺ ἀνέβηκε μὲ ἐπιτυχία στὸ θέατρο «Λουζιτάνια», τὸν περασμένο χειμῶνα. Εἶναι τραγούδια ποὺ ἀναφέρονται στοὺς ἀγῶνες τῆς ἐργατικῆς τάξεως, ἐναντίον κάθε μορφῆς ἐργοδοσίας καὶ δίνουν ὅλο τὸν παλμὸ καὶ τὴν ἔνταση τῶν δίκαιων διεκδικήσεών της.

Ἡ μουσικὴ ἀρχιτεκτονικὴ τοῦ νέου αὐτοῦ ἔργου τοῦ Δήμου Μούτση, βασίζεται στὸν συγκερασμὸ τῶν λαϊκῶν ὀργάνων μὲ τὰ πνευστὰ καὶ τῶν κρουστῶν μὲ τοὺς ἠλεκτρονικοὺς ἤχους, δημιουργώντας ἔτσι ἕνα ἐντυπωσιακὸ ὅσο καὶ πρωτοποριακὸ σύνολο.

Στὴν ἀπόδοση τῆς «Ἐργατικῆς Συμφωνίας» τοῦ Δήμου Μούτση σημαντικὸ ρόλο παίζουν οἱ διάλογοι καὶ τὰ «ἐφφέ» τοῦ ἐρωτασίου. Παράλληλα οἱ δυὸ βασικοὶ ἑρμηνευτὲς τοῦ ἔργου, ὁ Χάρ. Γαρανουράκης (ποὺ γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμη δίνει τὴν ἔκτασή τοῦ ἑρμηνευτικοῦ του ταλέντου) καὶ ἡ Ἄλκηστη Πουτουβάλη (μὲ τὴν ἐκπληκτικὴ σὲ ἔκφραστικότητα φωνή της) δίνουν τὸ δυνατικό τους παρόν, παρουσιάζοντας σὲ ὅλη τους τὴν ἔκταση τὸ πρόβλημα ποὺ θέτουν ὁ Δῆμος Μούτσης μὲ τὴ μουσική του καὶ ὁ Γιῶργος Σκούρτης μὲ τοὺς στίχους του.

Ἀπὸ τοὺς τίτλους τῶν τραγουδιῶν τῆς «Ἐργατικῆς Συμφωνίας» μποροῦμε νὰ ξεχωρίσουμε: «Ἐ! Φερνάντο», «Ἡ Γεωργία», «Ἐ! ρὲ κοροϊδία», «Παγώνει τὸ τραγούδι μου», «Ὁ Μωχάμετ ἀπ' τ' Ἀλγέρι» κ.ἄ.

Ἡ ΗΜΕΡΑ

ΠΡΟ 30 ΕΤΩΝ

Διαφωνία Τσαλδάρη-Γονατᾶ διὰ τὸ Συμβούλιον Στέμματος

ΑΘΗΝΑΙ. Ἡ ὅλη πολιτικὴ κατάσταση ἔλαβε νέαν ἀπρόοπτον τροπὴν κατόπιν τῆς ἀξιώσεως τῶν κ.κ. Γονατᾶ, Ἀλεξανδρῆ καὶ Στεφανοπούλου ὅπως ὁ πρωθυπουργὸς κ. Τσαλδάρης τοποθετήσῃ τὴν ὑπ' αὐτῶν προτεινομένην λύσιν τῆς συγκλήσεως τοῦ Στέμματος, προκειμένου νὰ ἀποσαφηνισθῆ ἡ κατάσταση. Ἤδη κατὰ τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ποὺ προηγήθη ἐτονίσθη ὅτι πρέπει νὰ καταβληθῆ σύντονος προσπάθεια διὰ τὴν ἐπίτευξιν μιᾶς λύσεως ἐφ' ὅσον ἡ κυβέρνησις καὶ δημοσία ἐτάχθη ὑπὲρ τοῦ σχηματισμοῦ κυβερνήσεως εὐρυτέρου συνασπισμοῦ. Ὡς γνωστὸν ὁ κ. Τσαλδάρης, κατὰ τὰς πρώτας συζητήσεις ἔχει ἀντιτάξει πλήρη ἄρνησιν.

Ἡ λίρα

ΚΑΤΑ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας ἐσημειώθη μεγάλη ζήτηση χρυσῶν λιρῶν εἰς τὴν τιμὴν τῶν 147.000 δραχμῶν. Καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ διεύθυνση τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος κατόπιν διαταγῆς τῆς κυβερνήσεως προέβη εἰς πώλησιν ἀριθμοῦ χρυσῶν τμημάτων.

Αἱ ἐπιχειρήσεις

ΣΥΜΜΟΡΙΑ ἐπετέθη εἰς τὸ χωρίον Ἀλογωνία Καλαμάτας. Ἐφονεύθη εἷς χωροφύλακας κατόπιν ὁδοῦ μάχης. Ἐξ ἄλλου εἰς τὴν περιοχὴν Ξάνθης τάγμα στρατοῦ ἐνεπλάκη εἰς ἀγῶνα κατὰ 300 ἀνταρτῶν.

Ἡγέται τοῦ ΚΚΕ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. Ἀφίκοντο χθὲς ἐνταῦθα ὁ κ. Γιάννης Ζεύγος τοῦ ΚΚΕ καὶ Κώστας Γαβριλιώ της τοῦ Ἀγροτικοῦ Κόμματος Ἑλλάδος.

Ληξιαρχεῖον

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ. Ἄρρενα: Ἰω. Γαρδικώντη, Εὐθυμίου Κοντινοῦ, Εὐαγγ. Ἀλεξίου, Θῆλυ: Παναγιώτου Ἀδαμοπούλου.

Θάνατοι: Σκόνδρα ἐτῶν 53.

Γάμοι. Παν. Γερασιμόπουλος μετὰ τῆς Ἀλεξάνδρας Ρουμελιώτη, Λεωνίδας Κωνσταντινόπουλος μετὰ τῆς Ἄννας Ζάκα.

ΧΟΡΟΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ
ΣΤΟ ΒΙΛΛΥ ΠΑΡΚ
24 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ
Μὲ τὴν
ΔΟΥΚΙΣΣΑ
καὶ τὴν ὀρχήστρα της
Δηλώσεις συμμετοχῆς καὶ προσκλήσεις Παντανάσσης 43, τηλ. 221-617 ἀπογευματινὰς ὥρας 6-9

Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔχασε τὴν καρδιά του

Ὁ σύγχρονος ἐπιχειρηματίας παίζει μὲ τὶς τύχες τῶν ἄλλων

Πόθος ἐπιτυχίας χωρὶς αἰσθήματα

«Ο ΠΑΙΚΤΗΣ» εἶναι ὁ τίτλος ἑνὸς βιβλίου ποὺ κυκλοφόρησε στὴν Ἀμερική. Ὁ τίτλος θυμίζει τὸν ἄλλο ξακουστὸ «Παίκτη», ποὺ μᾶς ἔδωσε ὁ Ντοστογιέφσκι. Ἀλλὰ τὸ περιεχόμενο διαφέρει κατὰ πολύ.

Ὁ Ἀμερικανὸς «Παίκτης» δὲν ἔχει τὸ πάθος τῶν χαρτιῶν, δὲν εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ τὰ βάζει μὲ τὴν τύχη του πάνω στὸ πράσινο τραπέζι. Ὁ Ἀμερικανὸς «Παίκτης» παίζει μὲ τὶς τύχες τῶν ἄλλων. Στίβος του δὲν εἶναι ἡ πράσινη τσόχα, εἶναι ἡ παγκόσμια οἰκονομία. Ἄλλωστε καὶ ὁ τίτλος του ὁλόκληρος ἐπεξηγεῖ τὸ περιεχόμενό του: «Ὁ Παίκτης. Ὁ νέος ἀρχηγὸς τῶν ἐπιχειρήσεων».

Συγγραφέας αὐτοῦ τοῦ ἔργου εἶναι ὁ Μάϊκλ Μάκκομπυ, ποὺ διευθύνει τὸ πρόγραμμα ἐρευνῶν τεχνολογίας ἐργασίας καὶ χαρακτῆρα στὸ πανεπιστήμιο τοῦ Χάρβαρντ. Ἡ συγκέντρωση τοῦ ὑλικοῦ του ἔγινε μὲ τὸν πιὸ ἄμεσο τρόπο: Ὁ συγγραφέας ἔκανε ψυχανάλυση σὲ 250 ἀπασχολουμένους σὲ 12 μεγάλες ἀμερικανικὲς ἐπιχειρήσεις, ἀπὸ γενικοὺς διευθυντὲς ὡς τοὺς προϊσταμένους τμημάτων. Ἔξη ὁλόκληρα χρόνια ἦταν ἡ διάρκεια αὐτῆς τῆς μεγάλης ἐρευνας, στὴν ὁποία ὁ Μακκόμπυ εἶχε πέντε ἀκόμη συνεργάτες. Μιὰ σύνοψη τῶν συμπερασμάτων αὐτοῦ τοῦ βιβλίου καὶ τῆς ἔρευνας τῶν ἕξη ἐπιστημόνων δημοσίευσε στὸ τελευταῖο τεῦχος της ἡ ἀμεοικανικὴ ἐπιθεώρηση «Φόρτσουν» ποὺ ἀσχολεῖται ἰδιαίτερα μὲ τὰ θέματα τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων.

Καὶ μόνο ἀπὸ τὴν πρώτη αὐτὴ δημοσίευση τοῦ Μάϊκλ Μακκόμπυ φαίνεται ἡ μεγάλη σημασία τῆς ἐπιστημονικῆς ἔρευνας, ἀπὸ τὴν ὁποία βγαίνει ἡ «ψυχογραφία» τοῦ σύγχρονου ἐπιχειρηματία. Σὰν θέμα καὶ σὰν περιεχόμενο, τὸ βιβλίο του, ποὺ θὰ κυκλοφορήσῃ τὸν Ἰανουάριο, θὰ πάρῃ τὴν θέση του πλάϊ στὸν «Ἰδιοκτήτη» τοῦ Γκαλσγουόρθυ ἢ στὴν «Πολίτη Καίηνα» τοῦ Ὀρσον Οὐέλλες.

Ποιὸς εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ διευθύνει τὶς μεγάλες ἐπιχειρήσεις κάθε ἐποχῆς, ποὺ ἀνεβαίνει στὶς κορυφὲς τῆς οἰκονομικῆς ἰσχύος, ἀπὸ τὴν στιγμὴ ποὺ ἡ γῆ καὶ τὰ κληρονομικὰ δικαιώματα ἔπαψαν νὰ ἀποτελοῦν τὴν πηγὴ τῆς δυνάμεως; Τὸ ἐρώτημα τὸ ἔθεσε ἄλλοτε ἡ κοινωνιολογία, καὶ ποὸ πάντος ἡ λογοτεχνία. Τὸ ψαλλικὸ μυθιστόρημα, μὲ τὸν Μπαλζάκ καὶ τὸν Σταντάλ, εἶχε διερευνήσει κι' ὅλος τὸν χαρακτῆρα αὐτῶν ποὺ ἤθελαν νὰ ἀνέβουν στὴν σύγχρονη κοινωνία. Ὅπου δὲν ἔσυνε πιὰ οὔτε ὁ τίτλος εὐγενείας, οὔτε ἡ προσωπικὴ παλληκαριά. Πρόδρομος τοῦ «Ἰδιοκτήτη» ὁ Ραστινιάκ, ὁ ἥρωας τοῦ Μπαλζάκ, ποὺ ἔρχεται στὸ Παρίσι γιὰ νὰ τὸ «κατακτήσῃ».

Ὅτι ὁ ἐπιχειρηματίας τῶν δύο αἰώνων κατὰ τοὺς ὁποίους κυριαρχεῖ ἡ οἰκονομία τῆς «ἐλεύθερης ἀγορᾶς» καὶ τοῦ διαρκῶς αὐξανομένου κεφαλαίου ἀπασχόλησε τὸ μυθιστόρημα καὶ ἀργότερα τὸν κινηματογράφο, ὅσο τουλάχιστον ἀπασχόλησε καὶ τοὺς κοινωνιολόγους δὲν ἔχει τίποτε τὸ παράδοξο.

Ο ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙΗΝ ΕΙΝΑΙ Ο «ΠΑΙΚΤΗΣ»

ΟΣΟ αὔξαινε τὸ μέγεθος τῶν ἐπιχειρήσεων, βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν, πιστωτικῶν, ὅσο σημαντικότερος γινόταν ὁ ρόλος τοῦ ἐπιχειρηματία, τόσο αὔξαινε καὶ τὸ εἰδικό του βάρος στὸ σύνολο τῆς κοινωνίας. Ἰδιοκτῆτες, πρόεδροι καὶ γενικοὶ διευθυντὲς μεγάλων ἐπιχειρήσεων ἐπηρέαζαν πάντοτε, τοὺλάχιστον ἐπὶ ἑνάμισυ αἰῶνα τώρα, τὶς οἰκονομικὲς ἀλλὰ καὶ τὶς πολιτικὲς ἀποφάσεις κάθε χώρας.

Μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου στὸ βαθμὸ ποὺ τὰ μεγαλύτερα μενέθη τῶν ἐπιχειρήσεων ἐκτόπιζαν τὰ μικρά, ὁ ρόλος τοῦ ἐπιχειρηματία ξεπερνοῦσε τὰ ἐθνικὰ πλαίσια, ἐπηρέαζε τὴν μοῖρα τῶν φτωχότερων λαῶν καὶ συνιστᾶ τὸ συμπεροντα ὡρισμένων μεγάλων ἐπιχειρήσεων καθόριζαν τελικὰ ἂν ἡ ἀνθρωπότητα θὰ ζοῦσε ἐν εἰρήνῃ ἢ θὰ μάτωνε σέ ἕνα καταστρεπτικὸ πόλεμο.

Δὲν ἦταν λοιπὸν παράξενο τὸ ἐνδιαφέρον τῆς κοινῆς γνώμης γιὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ποὺ κατώρθωναν νὰ φτάσουν στὶς κορυφὲς τῆς οἰκονομικῆς ἰσχύος καὶ ἀπὸ κεῖ νὰ ἐπιβάλλουν τὶς θελήσεις τους σέ χῶρες ὁλόκληρες. Ἡ λογοτεχνία στὴν ἀρχή, ὁ κινηματογράφος ἀργότερα μᾶς ἔδωσαν τὸν τύπο καὶ τὸν «θρῦλο» αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ποὺ κατώρθωνε νὰ συγκεντρώσῃ στὰ χέρια του τὴν δύναμη τοῦ χρήματος. Ἀπὸ τὸν «Ἰδιοκτήτη» τῆς ἀγγλικῆς λογοτεχνίας ὡς τὸν «Πολίτη Καίηνα» τοῦ ἀμερικανικοῦ κινηματογράφου, ἡ εἰκόνα τοῦ μεγάλου ἐπιχειρηματία δέν ἄλλαζε: Ἦτον ὁ ἄνθρωπος ποὺ κατεχόταν ἀπὸ τὴν δίψα τοῦ χρήματος, ποὺ ἤξερε νὰ ἐπιλέγη τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο θὰ ὑπερνικοῦσε τὰ ἐμπόδια καὶ θὰ παραμέριζε ὅσους τοῦ στέκονταν ἐμπόδιο ποὺ ἤξερε νὰ ὀργανώνη μιὰ ἐπιχείρηση καὶ νὰ τὴν κάνη νὰ ἀποδίδη τὸ μέγιστο δυνατὸ κέρδος.

Ὁ ἐπιχειρηματίας, Ἄγγλος ἢ Ἀμερικανὸς ἢ Γερμανός, ἦταν ὁ ἄνθρωπος ποὺ δὲν δίσταζε νὰ ἀποδεχθῆ τοὺς νόμους τῆς ζούγκλας, ἀρκεῖ νὰ βρισκόταν στὴ θέση τοῦ λιονταριοῦ. Ἔτσι τὸν γνώρισε ὁ κόσμος ἀπὸ τὸν περασμένο αἰῶνα ὡς τὰ μέσα τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα. Σήμερα ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἀνεβαίνει ὡς τὰ ἀνώτατα κλιμάκια τῆς ἱεραρχίας τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων ἀνήκει στὸν ἴδιο ἀνθρώπινο τύπο; Ἢ ἔχει ὑποστῆ ἀλλαγές, ἀνάλογες μὲ τὶς ἀλλαγὲς ποὺ ἔχει ὑποστῆ τὸ μέγεθος, ἡ ἔκταση τῆς δραστηριότητας καὶ ὁ τρόπος ὀργανώσεως τῶν ἐπιχειρήσεων; Μὲ ἄλλα λόγια: Ὁ «πρόεδρος—γενικὸς διευθυντής», ὅπως τὸν λένε οἱ Ἄγγλοι, ὁ «μάνατζερ» ὅπως τὸν λένε οἱ Ἀμερικανοί εἶναι πάντα ὁ ἄνθρωπος—λιονταρι, ἢ κάτι διαφορετικά;

Οἱ «ΙΔΕΩΔΕΙΣ ΤΥΠΟΙ» ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ

ΦΥΣΙΚΑ, εἶναι κάτι διαφορετικό. Μὲ τὴν σημερινὴ μορφὴ τῶν ἐπιχειρήσεων, ὁ «μάνατζερ», αὐτὸς ποὺ διευθύνει, εἶναι ὅλο καὶ περισσότερο χωρισμένος ἀπὸ τὴν ἄμεση ἰδιοκτησία τῶν κεφαλαίων ποὺ διαχειρίζεται. Στὶς περισσότερες περιπτώσεις δεκινάει σὰν μισθωτός. Μηχανικὸς ἢ οἰκονομολόγος, μὲ μιὰ εἰδίκευση στὴ διοίκηση ἐπιχειρήσεων ἢ χωρὶς αὐτήν, ὁ προσλαμβανόμενος μπορεῖ νὰ ἀνέβη στὴν ἱεραρχία ἢ νὰ μὴν ἀνέβη.

Μπορεῖ νὰ περάση στὶς διευθυντικὲς θέσεις ἢ νὰ μὴν ἀνοίξῃ τὸν δρόμο του πρὸς αὐτές. Μπορεῖ νὰ ἀποκτήσῃ, τελικά, μετοχὲς καὶ ἀποφασιστικὴ ψῆφο στὴν ἐπιχείρηση ἢ νὰ μὴν ἀποκτήσῃ. Τὰ πάντα θὰ ἐξαρτηθοῦν ἀπὸ τὸ ἂν ἔχῃ τάξει σὰν σκοπὸ τῆς ζωῆς του νὰ φτάσῃ ὡς αὐτὲς τὶς θέσεις—ἂν, δηλαδή, εἶναι διατεθειμένος νὰ κάνη ὅλες τὶς ἀναγκαῖες ὑποχωρήσεις καὶ ὅλες τὶς ἐπιλογές, τὴ στιγμὴ ποὺ πρέπει.

Ὁ Μάϊκλ Μακκόμπυ ἔκανε προσεκτικὴ ἐπιλογὴ τῶν ἀνθρώπων ποὺ ὑπέβαλε στὴν ψυχανάλυσή του. Ἀντίθετα ἀπὸ τὴν πάγια τακτικὴ τῶν ψυχαναλυτῶν νὰ ἀσχολοῦνται μὲ ἄτομα ποὺ «κάτι» ἔχουν, ὁ συγγραφέας τοῦ «Παίκτη» διάλεξε ὑγιῆ ἄτομα καὶ ὑγιεῖς ἑταιρίες. Ὅπως ἐξηγεῖ, οἱ περισσότερες ἀπὸ τὶς ἑταιρίες ποὺ περιέλαβε στὸν κατάλογό του ἔχουν ἐτήσιες πωλήσεις ὕψους 1 δισεκατομμυρίου δολλαρίων τουλάχιστον ἡ κάθε μία, δὲν ἔχουν κατηγορηθῆ γιὰ σκάνδαλα δωροδοκιῶν, τὸ ὄνομά τους δὲν ἔχει ἀναμιχθῆ σὲ ἀνατροπὲς κυβερνήσεων στὸ ἐξωτερικό. Οἱ πρόεδροι καὶ οἱ διευθυντές τους ἔχουν συχνὰ πάρει ἀνοιχτὴ θέση πάνω σὲ βασικὰ θέματα ἐξωτερικῆς ἢ ἐσωτερικῆς πολιτικῆς καὶ πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἔχουν πάρει κατὰ καιροὺς μέρος σέ κυβερνήσεις. Γενικά, ἐπέλεξε ἐπιχειρήσεις μὲ προωθημένη τεχνολογία καὶ ὀργάνωση, ποὺ στέκονται πρότυπα γιὰ ἄλλες ἐπιχειρήσεις, οἱ ὁποῖες διδάσκονται ἀπὸ τὶς μεθόδους τους καὶ προσπαθοῦν νὰ τὶς μιμηθοῦν. Ἔτσι καὶ οἱ ἄνθρωποι ποὺ κατέχουν διευθυντικὲς θέσεις σ' αὐτὲς περιλαμβάνονται ἀνάμεσα στοὺς πιὸ ἐπιτυχημένους ἐπιχειρηματίες—διευθυντὲς καὶ προέδρους ἐπιχειρήσεων.

Τὰ ἐρωτήματα στὰ ὁποῖα ζητοῦσε νὰ βρῆ τὴν ἀπάντηση ὁ Μακκ